

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Griekse en Latijnse Taal en Cultuur van de Universiteit van Amsterdam**

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Universiteit van Amsterdam
30 juni 2014	Naam opleiding	:	wo-bachelor
onderwerp			Griekse en Latijnse Taal en Cultuur (180 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	:	21 november 2013
accreditatie wo-bachelor	Varianten opleiding	:	voltijd, deeltijd
Griekse en Latijnse Taal en	Locatie opleiding	:	Amsterdam
Cultuur van de Universiteit van	Datum goedkeuren		
Amsterdam	panel	:	18 september 2012
(002171)	Datum locatiebezoeken	:	17 en 18 december 2012
ons kenmerk	Datum visitatierapport	:	11 juli 2013
NVAO/20142245/LL	Instellingstoets kwaliteitszorg	:	ja, positief besluit van 26 juni 2013
bijlagen			

3

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding goed heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel Regiostudies 2012 over de bacheloropleidingen Griekse en Latijnse Taal en Cultuur, Latijnse Taal en Cultuur, Arabische Taal en Cultuur, Hebreeuwse Taal en Cultuur, Nieuwgriekse Taal en Cultuur, en de masteropleidingen Oudheidstudies en Midden-Oosten Studies van de Universiteit van Amsterdam. Het panel heeft de opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De instellingen die deelnemen aan de clustervisitatie Regiostudies hebben gezamenlijk een Domeinspecifiek Referentiekader opgesteld. Dit kader is bedoeld voor de bachelor- en masteropleidingen aan de universiteiten in Nederland die in het kader van de landelijke onderwijsvisitatie in de Geesteswetenschappen worden beoordeeld. Gezien de diversiteit van opleidingen is het kader breed en niet prescriptief opgesteld. De in het kader

Pagina 2 van 9 geformuleerde doelstellingen en eindkwalificaties zijn gerelateerd aan de meest prominente aspecten die in meer of mindere mate in de opleidingen aan de orde komen. Deze aspecten zijn Taalvaardigheid, Taalkunde, Letterkunde, Cultuurkunde, Geschiedenis, Wetenschapsbeoefening en bijbehorende onderzoeksvaardigheden en Algemene wetenschappelijke vorming. De commissie heeft vastgesteld dat het kader breed is met een weinig richtinggevend karakter. Zij heeft hier begrip voor aangezien het is bedoeld voor uiteenlopende opleidingen. De commissie veronderstelt hierbij dat de opleidingen zelf het kader nader specificeren naar de eigen doelstellingen.

De bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur heeft een algemene doelstelling geformuleerd, die concreter gesteld betekent dat studenten die een bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur hebben afgerond een goede receptieve taalbeheersing van het klassiek Grieks en het Latijn hebben en inzicht hebben in de specifieke taalkundige structuur van beide talen. Daarnaast hebben zij een gedegen inzicht in de hoofdlijnen van de literatuur en de cultuur (in brede zin) van de klassieke oudheid en haar betekenis voor de (cultuur)geschiedenis van West-Europa. Ze hebben zich het filologische en interpretatieve apparaat eigen gemaakt dat hen in staat stelt om zelfstandig teksten van een gemiddelde moeilijkheidsgraad te interpreteren en in hun literaire en (cultuur)historische context te plaatsen. Ze zijn bovendien vertrouwd met de hoofdlijnen van het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de klassieke oudheid, in staat om eigen onderzoek daaraan te relateren, en er mondeling en schriftelijk op een wetenschappelijk adequate manier over te rapporteren.

De commissie is zeer lovend over het profiel van de opleiding, waaruit de ambitie spreekt om een hoog niveau te bereiken. De nadrukkelijke aandacht voor taalverwerving garandeert een gedegen kennis die studenten kunnen toepassen in literaire en taalkundige vaardigheden. De commissie waardeert in het bijzonder het leren werken met teksten in het origineel, aangezien bij vergelijkbare opleidingen in andere Europese landen in toenemende mate met vertalingen wordt gewerkt. Ambitieuze noemt de commissie de filologische methoden (het werken met commentaren en de methodische tekstanalyse).

De opleiding heeft de doelstellingen vertaald naar eindtermen. Voor de bacheloropleidingen van de Faculteit der Geesteswetenschappen zijn tien algemene eindtermen geformuleerd. Daarnaast kent iedere bacheloropleiding acht opleidingsspecifieke eindtermen. Deze opleidingsspecifieke eindtermen kennen voor alle bacheloropleidingen een vast format, waarbij per opleiding specifieke vakken worden ingevuld.

De commissie heeft geconcludeerd dat de eindtermen voldoende duidelijk maken welke kwalificaties van studenten aan het einde van de studie worden verwacht. Naar het oordeel van de commissie passen deze eindtermen binnen het kader en zijn deze van bachelorniveau.

Wel constateert de commissie dat het hanteren van het vaste format maakt dat de eindtermen vrij algemeen zijn geformuleerd.

De propedeuse bevat een aantal inleidingen, naast taalvaardigheidstraining in lectuur en grammaticacolleges (vormleer en syntaxis). In de lectuurvakken van het tweede studiejaar staat niet langer zoals in het eerste jaar de taalverwerving centraal, maar de op intensieve lectuur gebaseerde interpretatie van de teksten in hun literaire, intertekstuele en cultuurhistorische context. Het tweede jaar omvat verder een taalkundige component, waarin theoretische inzichten uit de algemene taalwetenschap zijn aangevuld met specifieke taalkundige aspecten van het Grieks en het Latijn. Een excursie naar Italië, Griekenland of Turkije integreert als interdisciplinair vak in het tweede jaar letterkundige en cultuurhistorische inzichten. In het eerste semester van het derde jaar is het mogelijk om een half jaar in het buitenland te studeren. Met het oog daarop zijn er specifieke uitwisselingsverdragen met de klassieke opleidingen in Bologna en Madrid. In het laatste semester van het derde jaar zit het afstudeertraject, naast keuzeruimte die gevuld kan worden met het alternerende opleidingsgebonden aanbod uit het tweede jaar. De commissie constateert na bestudering van het onderwijsprogramma dat de opleiding de studenten in staat stelt de eindkwalificaties te bereiken. De commissie heeft waardering voor de gedegen inrichting van het curriculum. De commissie is verheugd te kunnen constateren dat een meerderheid van de studenten van de uitwisselingsmogelijkheid gebruik maakt. De commissie vindt dit een verrijking van het onderwijsaanbod en constateert dat dit gewoonlijk een buitengewoon leerzame ervaring biedt.

De opleiding biedt kleinschalig onderwijs aan, waarbij een grote saamhorigheid onder studenten en een goede verstandhouding tussen staf en studenten bestaat. De commissie constateert dat van studenten een grote mate van zelfstandigheid wordt gevraagd. Over het algemeen waarderen studenten dit. Waar sprake is van een te groot beroep op zelfstandigheid worden over het algemeen adequate maatregelen genomen, bijvoorbeeld door het instellen van extra colleges.

De commissie stelt vast dat de opleiding beschikt over een passend, goed gekwalificeerd docentenkorps. Het aantal beschikbare docenten is aan de magere kant, wat maakt dat de kwantiteit van de staf een kwetsbaar punt is.

Deeltijdstudenten volgen onderwijs samen met de voltijdstudenten. Er wordt geen apart deeltijdonderwijs aangeboden. De commissie constateert dat deeltijdstudenten adequaat worden begeleid in het samenstellen en volgen van het onderwijsprogramma. De commissie adviseert de opleidingen wel om de studeerbaarheid voor deeltijdstudenten scherp te blijven monitoren en te evalueren of deze variant ook in de toekomst nog bestaansrecht heeft, mede in het licht van de curriculumherziening waarbij het onderwijs in grotere blokken wordt aangeboden.

De opleiding beschikt over een uitstekend geoutilleerde studiezaal voor studenten klassieke talen. Daarnaast constateert de commissie dat de bibliotheek voortreffelijk te noemen is. De bibliotheek kent de grootste open opstelling in Nederland van boeken op het terrein van de oudheid.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De toetsen zijn van voldoende niveau. De toetsmethoden lijken adequaat en zijn gevarieerd. De commissie heeft geconstateerd dat bij veel toetsmateriaal, waaronder de bachelorscriptie, niet duidelijk is hoe de becijfering tot stand is gekomen.

Pagina 4 van 9 Zij staat positief tegenover de initiatieven van de opleiding om de becijfering transparanter te maken door de invoering van beoordelingsformulieren.

De commissie waardeert de inspanningen door de examencommissie om de kwaliteit van de toetsing te borgen. Zij stelt vast dat de examencommissie nog niet volledig voldoet aan de versterkte rol, maar wel voldoende inspanningen verricht om ervoor te zorgen dat dit op korte termijn zo zal zijn. De toetsdossiers vormen hiervoor een waardevolle basis, aldus de commissie.

Op basis van bestudeerde scripties stelt de commissie vast dat het eindniveau van de studenten goed is. De commissie constateert dat de scripties van de studenten van goed niveau zijn. De beoordeling van de scripties is in lijn met die van de commissie waarbij enkele scripties door de commissie hoger zijn beoordeeld dan door de opleiding.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Bestuurlijke afspraak

De rapporten van de opleidingen van de Universiteit van Amsterdam in het domein van de Regiostudies maken voor het merendeel van de opleidingen melding van het nog niet volledig ter hand nemen door de examencommissie van de wettelijke taken ten aanzien van de bewaking van de kwaliteit van de toetsing. Gezien het belang van dit laatste voor de onderwijskwaliteit en het feit dat het hier een formele verplichting betreft die voortvloeit uit de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, heeft de NVAO met de instelling de volgende bestuurlijke afspraak gemaakt:

- de instelling ziet er in de interne kwaliteitszorg op toe dat de examencommissies van alle opleidingen in het domein van de Regiostudies hun taken en verantwoordelijkheden ter hand nemen op een wijze die in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voorgeschreven.

De instelling heeft in bestuurlijk overleg van 5 juni 2014 aangegeven in te stemmen met deze afspraak.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft het college van bestuur van de gelegenheid gebruikt gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen en een aanvulling in bijlage 2.

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Griekse en Latijnse Taal en Cultuur (180 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Amsterdam) van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Goed
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Goed
Eindoordeel		Goed

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.
Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar (voltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval na 1jr	33,3%	27,8%	13,3%	14,3%	15,4%	...%
Uitval na 2jr	33,3%	33,3%	26,7%	14,3%	...%	
Uitval na 3jr	33,3%	33,3%	26,7%	...%		

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar (deeltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval na 1jr	33,3%	26,1%	20,8%	21,7%	26,7%	...%
Uitval na 2jr	33,3%	34,8%	37,5%	26,1%	...%	
Uitval na 3jr	33,3%	34,8%	37,5%	...%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom) (voltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	44%	21%	14%	...%
Rendement na 4 jaar	56%	57%	29%	
Rendement na 5 jaar	67%	57%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	78%			

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom) (deeltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	44%	21%	14%	...%
Rendement na 4 jaar	56%	57%	-	
Rendement na 5 jaar	67%	-		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	-			

Tabel 3: Rendement (totale instroom) (voltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	33%	22%	13%	...%
Rendement na 4 jaar	50%	56%	27%	
Rendement na 5 jaar	58%	56%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	67%			

Cohort	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	33%	22%	13%	...%
Rendement na 4 jaar	50%	56%	-	
Rendement na 5 jaar	58%	-		
Rendement na 6 ^(*) jaar	-			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	-	100%	10,8%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	45:1
-------	------

Tabel 6: Contacturen (voltijd).

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	12,15	6,5	2,34

Tabel 6: Contacturen (deeltijd).

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	nvt	nvt	nvt

Pagina 9 van 9 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Prof. dr. A. Wouters (voorzitter), emeritus hoogleraar Griekse Taal- en Letterkunde, KU Leuven;
- Prof. dr. K. Pollmann (lid), professor of Classics at University of St Andrews and Stellenbosch University;
- Prof. dr. E. Hollender (lid), professor of Jewish Studies at the Goethe-University Frankfurt/Main, Germany;
- Prof.dr. J. Nawas (lid), professor Arabic and Islamic Studies aan de Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. G. De Boel (lid), hoogleraar Griekse en Vergelijkende Taalkunde, en Nieuwgrieks aan de Universiteit Gent;
- D. Meijer (student-lid), bachelorstudent American Studies aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Het panel werd ondersteund door L. van der Grijsparde en M. Jansen, secretaris (gecertificeerd).